

Topraktan sofraya aracısız gıda

Tüketici kooperatifleriyle çiftçinin aracısız kazanması, tüketicilerin de daha sağlıklı ürünne ulaşması hedefleniyor.

Beğen 621 | Paylaş | Tweetle

Takip et: @cumhuriyetgzt

Facebook'ta paylaş | WhatsApp

Tumblr | E-posta

Gamze Bal

Yayınlanma tarihi: 11 Şubat 2018 Pazar, 22:12

Tarla ile market arasındaki fiyat farkının giderek açılmasına ve sağlıksız örünlere karşı çözüm, tüketici kooperatiflerinde bulundu. 8 yıl önce Boğaziçi Mensupları Tüketicim Kooperatif (BÜ-KOOP) ile başlayan, üretici ve tüketici aracılardan kurtarmayı öngören tüketici kooperatiflerini Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu (ÇİFTÇİ-SEN) Başkanı Abdullah Aysu ile konuştuk.

- Yillardır bilinen çözüm üretici kooperatifleri. Tüketici kooperatifleri fikri nasıl gelişti?

Çıkış noktası, çiftçilerin ürettiği ürünlerin aracı kârlarıyla ve vergilerle katlanarak artması ne tüketicinin, nereden geldiğini, kim tarafından nasıl üretildiğini bilmediği bir ürünü yüksek fiyatla almak zorunda bırakılmıyordu. Tüketici kooperatifliği 8 yıl önce Boğaziçi Mensupları Tüketicim Kooperatif (BÜKOOP) ile başladı, Kadıköy Tüketicim Kooperatif ve Beşiktaş Kooperatif Girişimi ile devam etti. Göztepe ve Şişli'de de embriyo halinde olan çalışmalar bunlar. Anadolu'da da bu gibi girişimler için hamleler var.

Bu mücadelede veriyoruz çünkü tarım şirketiştir. Kooperatiflerin üretimi ve üreticisi kuruması gerekiyor, üretim, şirket ve sanayicide karşı ıslıksız bırakıldı. Çiftçinin eli kolu bağlılandı.

- Üreticiden bir liraya çıkan ürünün tüketiciye 6 liraya mal olması sorunu çözülecek mi bu girişimle?

Tüccar, çiftçiden ürün alıyor. Ondan komisyona (hal), komisyondan sevkiyatçı, sevkiyatçıdan nakliye aracılığı İkinci komisyona (hal) gidiyor. Komisyondan markete, marketten tüketici ulaşıyor. Tedarik zincirinin her halkasındaki aracilar kârını, devlet vergisini ekliyor. Fiyat kabarıyor. Bizim ara önerimiz, bu zincirde çiftçi, üretici kooperatifleri ve tüketici kooperatiflerinin kalmasına. Nihai çözüm de zincirde yalnızca üretici ve tüketici kooperatiflerinin kalmasına.

'Çiftçi tüketici anar'

Üreticiler tek başlarına örgütlenemiyor. Tüketiciler yarı üretici haline gelmesiyle çiftçileri bu eziyyetten kurtaracak, yapıtı işi anlayacak ve talep edecek kesime ihtiyaç var: O da son halka, tüketici. Tüketicinin tercih ettiği ürün belirleyici ve dönüştürücü olacak. Bu haliyle tüketici, üretme fikir sunabildiği zaman tüketicilikten kurtulmuş olacak. Dayanıma sağlanamazsa çiftçi çiftliği sürdürmez, tarım şirketleşir, tüketici de ne tüketildiğinden konusunda hak talep edemez.

'Kazanç çiftçiye kaynak olmadı'

"Denildi ki, "kooperatif eşittir komünizm." Böyle bir söyleme insanların kooperatiften sóğutup uzaklaştırdılar. Ürünler alınıp toplanıyor ve ucuz hammade olarak şirketlere satılıyor. Bu kooperatifler, devlet vesayetinin altında kurulmuş birliklerdi. Devletin atadığı genel müdür, ne kadar ürün alınacağına, alınacak ürünün kaç lira olacağına, ne kadardan işleneceğine ve satarken fiyatının ne olacağına karar veriyordu. Devlet bu kaynağı nerede bir şirket barına kurulmadı kullanıyordu. 1980'e doğru gelirken de bankaları kurtarmaya başladı. Yanı kazanç ne çiftçiye ne de tarima kaynak oluyordu. Kapitalizmin Türkiye'eki ağlarıydı ve sistem böyle ayakta duruyordu."

* Büyük şirketlerin mahsilleri raflarında aracısız sattıklarını söylemesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Aracısız almış olması fiyatın düşmesi anlamına gelmiyor. Kârını katlıyor.

Şu Anda Okunanlar

Henüz okumadığınız ancak diğer okurların şu anda en çok tıkladıkları haberler. [Daha fazla...](#)

AKP erken seçim için kapıyi araladı... İşte en net açıklama

Eylül'de katil zanlısı ile ilgili... Kahraman'dan erken seçim uyarısı...

Video Haber

Kahraman'dan erken seçim uyarısı: Zorlamayın

İki kadın havaya savurularak takılar attı

Alper Baycan'ın annesinin feriyadı yükseltti

En Çok...

+ okunanlar

+ yorumlananlar

- beğenilenler

1. Hayatı göçüp giderler
2. Hazine'nin kasası 15 günde boşaldı
3. AKP'nin krizden çıkışma planı: Borç al borç...
4. Dolar ve Avro yeni haftaya nasıl başlıyor?
5. Hürriyet yurt dışı iştriklerini bir Avro'ya sattı
6. İslamiyat fonundaki para seçim...
7. Patates ve soğanından sonra şimdiden limon
8. İki supermarket devi birleşti
9. İşte Haziran ayı dış ticaret açığı
10. Altın fiyatları haftaya nasıl başlıyor

Aboneler İçin

1930 yılına kadar

2 Temmuz

tarihinde neler olduğunu görmek için [tıklayın](#)

Sayfayı Beğen | [Kürtajı protesto etti](#) | Paylaş

Arkadaşlarınız arasında bunu ilk beğeneyen sen ol

ÜRETİMİN GÜCÜ KIRILDI

"Serbest piyasa ekonomisinin olmadığı yıllarda 16 tane üretici kooperatif vardı. İzmir'de TARİŞ, Trakya'da Trakya Birlik, FİSKOBİRLİK, Kayısı Birlik, Marmarabirlik vardı. Bunlar devdi. Birçok ilk 10 dayalı. Serbest piyasaya geçerken bu kadar güçlü kooperatif olması çok uluslu şirketlerin Türkiye'ye girmesine engel olduğu için devir dışı kalması gerekiyordu. Bugün findiği en iyi bilen FİSKOBİRLİK var. Hemen hemen bütün findik üretimi yerlerinde depolar var. Ancak devlet ona destek vermemiş TMO'ya findik alımı yapmırıyor. Aslında TMO değil, şirketler findik almış oluyor. Çünkü TMO'nun yurtdışına findik satma yetkisi yok. Üretimden gelen güç kırıldı."

**Bu haberi okudunuz...
Şimdi lütfen aşağıdaki çağrımızı da okuyun...**

Her gün bir *Cumhuriyet Gazetesi* alın, aldırın...

Cumhuriyet bağımsız ve özgür medyanın ülkesinde sayılan çok az kalmış temsilcilerinden biri. Çok sınırlı olanakları ve ağır saldınlarda halkın doğru haber alma hakkını savunur. Bütün kaynaklarını bu amaç doğrultusunda kullanmaya çalışır. Sizlere basılı Cumhuriyet'le ve internet siteleriyle ulaşıyor. Internet sitemiz ücretsiz. Ancak temel gelir kaynağımız basılı Cumhuriyet. Destekinizde çok ihtiyacımız var. Bizi internetten takip etmeye devam edin ama her gün bir *Cumhuriyet Gazetesi* almayı da ihmal etmeyin.

*Cumhuriyet.com.tr'de yer alan yorumlar kullanıcıların kendi görüşleridir.
Yazılılarından cumhuriyet.com.tr veya Cumhuriyet Gazetesi sorumlu tutulamaz*

UYGULAMALAR

E-Gazete
Cumhuriyet Arşivi
Reklam
Künye
İletişim
Yayın İlkeleri
RSS

iPhone / iPad / Android
Günlük Gazete Manşetleri
Şans Oyunları
Milli Piyango
Kaydettiklerim
Manşetler Siten'e Ekle
Hava Durumu
Sezimler

GALERİLER

Video Galeri
Foto Galeri
+ Haber
+ Yaşam
+ Kültür-Sanat
+ Çevre
+ Gezi

*İlhan Selçuk'un
Yazları*
21 Haziran 2010
tarihinde yazdırılmış
Cumhuriyet Gazetesi Başyazarı
İlhan Selçuk'un yazılarından
seçmeleri okuramızla
buluşturuyoruz. Bu köşede
ayrınlannmann bilgilgi Selçuk'un
gününe işk tutan yazılarını
bulabileceksiniz.

BÖLÜMLER

Astroloji	Cumhuriyet Pazar Çalışma Yaşamı Çevre	Dünya	Eğitim	Ekonomi	English	Gezi	Kitap
Konserv	Kültür-Sanat Otomobil Piyasalar	Sağlık	Sinema	Siyaset	Sokak	Spor	Teknoloji
Türkiye	TV Rehberi Uzay Yaşam	Yazı Dizileri	* Şu Anda	Cumhuriyet Kitapları			Tiyatro